

Ulike måter å oversette Bibelen på

Det fins ulike måter å oversette Bibelen på. Hvordan det gjøres, avhenger blant annet av hvem som er målgruppe for oversettelsen. Hvis arbeidet er gjort faglig forsvarlig, er det ingen måte å oversette på som er bedre eller riktigere enn en annen.

Ut fra hvordan de er oversatt, kan bibeloversettelsene grovt sett deles i tre hovedgrupper: Grunntekstnære, meningsnære og mottakernære oversettelser (les mer om de ulike metodene nedenfor). Alle disse typene bibeloversettelse finnes på norsk, og også på mange andre språk. Det er både nyttig og interessant å lese forskjellige oversettelser. Men det er også viktig å vite om hva slags prinsipper oversetterne har fulgt.

Grunntekstnær eller konkordant oversettelse

Grunntekstnære oversettelser legger mest vekt på å være nærmest mulig grunnspråkene (gresk og hebraisk).

Noen oversettelser legger stor vekt på å være nær grunnspråkene. Man forsøker å gjengi samme hebraiske eller greske ord med ett og samme ord på språket man oversetter til. Ofte beholder man setningsbygning o.l. så langt det er mulig. Av og til kan denne måten å oversette på gjøre at språk og tankegang virker fremmed eller umoderne. Dette kalles ofte for konkordant oversettelse" (også "ord for ord-" eller formal-ekvivalent oversettelse). Styrken til denne oversettelsesmetoden er at det er lettere å se forbindelsen mellom grunnspråket og den norske teksten.

Meningsnær eller idiomatisk oversettelse

Meningsnære oversettelser legger vekt på å gjengi budskapet i ord og begreper slik at det oppleves lett å forstå.

Mange oversettelser balanserer mellom å holde seg nær til grunnteksten, men samtidig å bruke et språk som kommuniserer med moderne lesere. Målet er at de som leser den norske teksten, skal forstå det samme som de som leste teksten første gang. Slike oversettelser legger vekt på å gjengi budskapet i ord og begreper slik at det oppleves lett å forstå. Denne måten å oversette på kan gjøre at kontakten med grunnteksten og med Bibelens (ofte fremmede) kulturverden blir svekket. Dette kalles gjerne for idiomatisk oversettelse (eller funksjonell-ekvivalent oversettelse).

Mottakernær oversettelse - parafrase

Mottakernære oversettelser har til hensikt å komme nærmest mulig moderne leseres språk og tenkemåter.

En mottakernær oversettelse har til hensikt å komme nærmest mulig moderne leseres språk og tenkemåter.

Disse vil ofte omskrive og forklare teksten for at den skal være lett forståelig, også for dem som ikke er kjent med religiøs språkbruk eller bibelske forestillinger. Slike oversettelser retter seg gjerne mot spesielle lesergrupper, f.eks. barn og ungdom, og blir også mer tolkende enn andre. Denne måten å oversette på kan kalles parafrase.

Eksempler på mottakernære bibeloversettelser:

- Nye Levende Bibelen (NT - 2005)

- Den nye Aftale (Dansk NT 2007)

Oversettelse i Norge

Bibelen har en lang historie i Norge. Den første kjente bibelutgaven er Stjorn, som stammer fra 1100-tallet. Den er en til dels svært fri oversettelse av deler av Det gamle testamentet (GT) til norrønt (gammelnorsk). Noen latinske bibler ble nok innført før og like etter reformasjonen (1500-tallet), men ellers preges historien om Bibelen i Norge av bibler på dansk.

Oversikt over bibeloversettelser brukt i Norge

[Bibelselskapets 2011-oversettelse](#)

[Bibelselskapets 2005-oversettelse](#)

[Bibeloversettelser etter 1938](#)

[Bibeloversettelser 1814-1938](#)

[Bibeloversettelser 1500-1814](#)

[Samiske oversettelser](#)

Øvrige formater:

[Tegnspråk](#)

[Blindeskrift](#)

[Lydbok \(Lyd-testamentet\)](#)

[Tegneserier](#)